

Förnekelse inför rätta

Under andra världskrigets sista dagar skyndade sig nazisterna att förstöra bevisen för alla illdåd mot judarna. Lägren i Belsec, Sobibor och Treblinka förvandlades till grus. Dokument brändes. Sonderkommando - de fångar som tagit hand om kropparna, skött krematorierna och tömt gaskamrarna - avrättades.

Trots att nazisterna gjorde sitt bästa lyckades de inte förstöra alla bevis. Eller alla vittnen. Några lyckades fly undan kriget.

Deras vittnesmål, och vittnesmålen från gärningsmännen som erkände sina brott i Nürnberg eller under efterföljande krigsfortrytarrättegångar, utgör i dag kärnan i våra kunskaper om det som kom att kallas förintelsen.

Med 40 miljoner döda utgör andra världskriget den största katastrofen i mänsklighetens historia. Ungefär hälften av offren var civila. Många kanske tycker att med så många döda spelar det i slutändan ingen roll på vilket sätt vissa av dem dog, skriver D D Guttenplan i den nyutkomna boken *Förtiteln inför rätta*.

Men av alla nationer som var inblandade i andra världskriget, var det bara nazisterna som systematiskt försökte utrota ett helt folk. Det var bara nazisterna som använde gaskamrar. Det är dessa orubbliga fakta som placerar den nazistiska regimen i en klass för sig.

Irving ivrig förnekare

Vissa författare gör i dag allt för att försöka bagatellisera dessa händelser. Till dem hör Robert Faurisson, professor i litteratur vid universitetet i Lyon, och den brittiske historikern och författaren David Irving, som i många av sina böcker ivrigt förnekar historiska händelser som verkligen ägt rum.

Dessa förnekanden har kunnat pågå under många år utan att någon reagerat med rättsliga åtgärder. Men till slut föll författaren David Irving på eget grepp. Det skedde när han stämde akademikern och författaren Deborah Lipstadt och hennes förlag Penguin Books för årekränkning när

*... när man har följande dokument -
1. ...
2. ...
3. ...
4. ...
5. ...
6-9-61*

I rättegången Irving-Lipstadt befnas Irving vara historieförfalskare. Ett bevis för att förintelsen ägt rum var nazisten Eichmanns dagboksanteckningar (till vänster). Övan: lägret i Theresienstadt.

hon i en av sina böcker anmärkte på sak-innehållet i hans skrivelser.

Boken om denna rättegång, om vad som hände judarna under andra världskriget, är väl dokumenterad av journalisten och författaren D D Guttenplan i boken *The holocaust on trial. History, justice and the David Irving libel case* som nyss också kommit ut på svenska i pocketupplaga.

Följde målet varje dag

D D Guttenplan är en amerikansk journalist som är bosatt i London sedan flera år. Varje dag följde han David Irvings förtalsmål mot författarinnan och professorn vid Emory University i Atlanta, USA, Deborah Lipstadt. Irving hade stämt henne för årekränkning, eftersom han ansåg att hon genom att kritisera hans författarskap både gjorde sig skyldig till förtal och för att ha försökt förstöra hans karriär.

Det var när Deborah Lipstadt 1995 i sin bok *Denying the Holocaust* tog upp David Irvings böcker som exempel på historieför-

falskning som han till slut stämde både henne och förlaget Penguin för årekränkning.

Rättegången ägde rum i London mellan 11 januari och 11 april år 2000. Om denna rättegång har Guttenplan skrivit en klok och innehållsrik bok, där han summerar vad som uppträder i denna rättegång.

Rättegången fick mycket stor uppmärksamhet både i England och över hela världen.

Rättegången skildrar den dramatiska föreställningen i rätten där Guttenplan inte bara låter sig nöja med att skildra huvudpersonerna. Även domaren, advokater och vittnen som uppträder i denna rättegång får komma till tals.

Medan David Irving själv drev sitt mål hade svarandesidan flera advokater som försvarade både förlaget och författarinnan. Boken vidgar debatten om vad som är historisk sanning. Guttenplan insisterar också på att det inte går att bara avsluta debatten om förintelsen efter denna rättegång.

Står fast vid förnekelsen

Även om rättegången klaggjorde vad som faktiskt hade inträffat och domaren i sina domskäl betecknade David Irving som både antisemit och rasist, så envisas revisionisterna med att fortfarande påstå att förintelsen bara är ett fantasifoster och att överlevande vittnen ljugit om vad som verkligen inträffat. Vad som gör David Irving så farlig är just

att han lyckas hålla det som den tyske kulturministern och före förläggaren Michael Naumann kallar "Irvings bruna underkläder" omsorgsfullt gömda under den kritistrecksrandiga bankmannakostymen.

Domaren Charles Grays slutsats i målet är att de olika beviskategorierna i målet sammanfaller på det sätt som de svarande hemställt och ogillade på alla punkter David Irvings talan. Efter att han bedömt de olika argumenten som Irving lagt fram i rätten, kom han fram till att ingen objektiv rättsinlig historiker på allvar skulle kunna betvivla, som Irving gör, att det fanns gaskamrar i Auschwitz eller att de användes i omfattande skala för att döda hundratusentals judar.

Trots det tydliga domslutet i målet som avslutades för 16 månader sedan, överklagade David Irving målet till nästa rättsinstans. Men domaren i appellationsdomstolen bekräftade det första domslutet den 20 juli i år och slog fast att David Irving måste beskrivas som en historieförfalskare såsom förnekare av förintelsen.

Jag vill gärna rekommendera D D Guttenplans bok *Förtiteln inför rätta* som ett viktigt tidsdokument. Boken är både lättläst och välskriven. Dessutom visar den hur lätt det är att förvränga den historiska sanningen genom att helt enkelt utelämna fakta.

MATS LÖNNERBLAD

Guldgruva för det privata biblioteket

Bokälskaren har en angenäm bekantskap att göra i engelska The Folio Society, som i dagarna presenterade 2002 års nyheter. Sällskapet ger ut stor litteratur i en form värdig innehållet och det till ett överkomligt pris.

F
Y
N
D
E
T

Sedan starten 1947 har man hunnit med omkring 900 kvalitetsböcker och verksamheten har välförtjänt prisats av medlemmar, press och kulturpersonligheter.

MEN BOKERNA ÄR MER än av hög litterär kvalitet. De är också smakfullt designade, är inbundna med omsorg i en

mängd olika material och levereras i matchande kassetter. Dessutom är de introducerade av initierade personer och illustrerade av utvalda konstnärer. Resultatet är tilltalande.

UTGIVNINGEN HAR ÄVEN en respektgivande bredd. Den omfattar bland annat skönlitteratur, biografier, humor, filosofi, poesi och bar-

nböcker. Till exempel representeras storheter som Conrad, Orwell, Proust, C S Lewis, Tjechov och Yeats.

För historienäroverstaen finns allt från antiken till modern tid. Exempelvis en nyttgäva i åtta volymer av Hodgkings magnifika *The barbarian invasions of the roman empire* och en tolvvolymers engelsk historia, varje band med separat och framstående författare

Läsvärd skönhet för bokhyllan.

(Briggs, Porter, Taylor med flera). Ögonvittnesskildringarna måste framhållas särskilt, med bilder från 1700-talets orlogsfartyg, brittiska Indien, den amerikanska västerns upptäckt och första världskrigets flygares.

SÄLLSKAPET BÖR tilltala bibliofiler i allmänhet, men anglofiler i synnerhet. Bland annat då ett svunnet

London väcks till liv i *London characters and crooks* och *Old England* skymtar i *The travels of a victorian photographer*. Den storrade brittiska excentriciteten möter man i verk som *An innkeeper's diary* (Evelyn Waugh såg värdshusvärderna i fråga som Oxford's enda civiliserade kraft och gav värdshuset en liten plats i *Brideshead revisited*) och klassiska *English eccentrics*.

Den som önskar högkvalitativa tillskott till biblioteket bör genast besöka www.foliosoc.co.uk för medlemskap och ett första smakprov.

TOMAS EURENIUS